

Brusel 16. června 2025
(OR. en)

10300/25
ADD 8

Interinstitucionální spis:
2025/0162 (NLE)

AELE 53
CH 19
MI 400

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	13. června 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 309 annex
Předmět:	PŘÍLOHA návrhu rozhodnutí Rady o uzavření rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 309 - Annex 8.

Příloha: COM(2025) 309 annex

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.6.2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 8

PŘÍLOHA

návrhu rozhodnutí Rady

**o uzavření rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření
dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací**

DOHODA
MEZI EVROPSKOU UNIÍ
A ŠVÝCARSKOU KONFEDERACÍ
O PRAVIDELNÉM FINANČNÍM PŘÍSPĚVKU ŠVÝCARSKA
NA SNIŽOVÁNÍ HOSPODÁŘSKÝCH A SOCIÁLNÍCH ROZDÍLŮ
V EVROPSKÉ UNII

EVROPSKÁ UNIE, dále jen „Unie“,

a

ŠVÝCARSKÁ KONFEDERACE, dále jen „Švýcarsko“,

dále jen „smluvní strany“,

BEROUCÉ V ÚVAHU úzké vazby mezi smluvními stranami;

BEROUCÉ V ÚVAHU rozsáhlý dvoustranný balíček mezi smluvními stranami, jehož cílem je stabilizovat a rozvíjet jejich dvoustranné vztahy, včetně účasti Švýcarska na vnitřním trhu;

BEROUCÉ V ÚVAHU význam, který mají v této souvislosti opatření přispívající ke snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Unii, jež by měla být zaměřena na podporu trvalého a vyváženého posilování hospodářských a sociálních vztahů mezi Unií a jejími členskými státy a Švýcarskem a zároveň by měla reagovat na důležité společné výzvy;

BEROUCÉ V ÚVAHU, že spolupráce mezi Švýcarskem a partnerskými státy v souvislosti s pravidelným finančním příspěvkem Švýcarska je založena na společných hodnotách, zásadách řádné správy věcí veřejných a společném závazku nulové tolerance vůči korupci a řídí se jimi,

SE DOHODLY TAKTO:

ČÁST I

OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 1

Cíle

V souvislosti s rozsáhlým dvoustranným balíčkem dohod sdílejí smluvní strany celkový cíl přispět ke snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Unii.

Pravidelný finanční příspěvek Švýcarska je proto zaměřen na podporu trvalého a vyváženého posilování hospodářských a sociálních vztahů mezi Unií a jejími členskými státy a Švýcarskem při současném řešení důležitých společných výzev.

ČLÁNEK 2

Předmět

1. Tato dohoda stanoví základ pro pravidelný finanční příspěvek Švýcarska k dosažení cílů stanovených v článku 1.
2. Pravidelný finanční příspěvek Švýcarska doplňuje opatření Unie a jejích členských států v oblasti soudržnosti a jejich reakci na důležité společné výzvy.

ČLÁNEK 3

Definice

Pro účely této dohody se rozumí:

a) „seznamem dohod“ tyto dohody:

- i) Dohoda mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob, uzavřená v Lucemburku dne 21. června 1999;
- ii) Dohoda o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací, uzavřená v Lucemburku dne 21. června 1999;
- iii) Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici, uzavřená v Lucemburku dne 21. června 1999;
- iv) Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, uzavřená v Lucemburku dne 21. června 1999;
- v) Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody, uzavřená v Lucemburku dne 21. června 1999;

- vi) Dohoda mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie, uzavřená v [...] dne [...];
 - vii) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program, uzavřená v [...] dne [...];
 - viii) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině, uzavřená v [...] dne [...];
 - ix) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví, uzavřená v [...] dne [...] a
 - x) Protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty, kterým se vytváří společný prostor bezpečnosti potravin, uzavřený v [...] dne [...];
- b) „příspěvkovým obdobím“ časový rámec, k němuž je přiřazen daný finanční příspěvek Švýcarska;
 - c) „prováděcím obdobím“ časový rámec, během něhož musí být daný finanční příspěvek Švýcarska proveden a finanční prostředky vyplaceny; každé prováděcí období trvá nejméně deset let;
 - d) „partnerským státem“ členský stát Unie, který využívá pravidelného finančního příspěvku Švýcarska v daném příspěvkovém období;

- e) „partnerskými státy v oblasti soudržnosti“ členské státy Unie, jejichž hrubý národní důchod (dále jen „HND“) na obyvatele podle standardu kupní síly je nižší než 90 % průměrného HND Unie na obyvatele ve standardech kupní síly za stejné referenční období. Referenční období pro údaje, které mají být použity, je stejné jako referenční období, jež se použije pro určení způsobilosti členských států Unie v rámci Fondu soudržnosti Unie platného ke dni zahájení příslušného příspěvkového období;
- f) „podpůrným opatřením“ program nebo projekt prováděný s podporou daného finančního příspěvku Švýcarska.

ČLÁNEK 4

Rámec upravující pravidelný finanční příspěvek Švýcarska

1. Pravidelný finanční příspěvek Švýcarska je strukturován na základě po sobě jdoucích příspěvkových období.

Každé příspěvkové období začíná dva roky po začátku období pokrytého víceletým finančním rámcem Unie (dále jen „VFR“). Trvá po dobu odpovídající počtu let pokrytých VFR, k němuž se vztahuje.

2. Pro každé příspěvkové období platí následující:
 - a) Švýcarsko se zavazuje poskytnout finanční příspěvek stanovený na základě přílohy I.

- b) Za účelem splnění závazku přijatého podle písmene a) uzavřou smluvní strany právně nezávazné memorandum o porozumění (dále jen „memorandum o porozumění“) nejpozději dvanáct měsíců před koncem probíhajícího příspěvkového období.

Za tímto účelem zahájí smíšený výbor jednání nejpozději 36 měsíců před koncem uvedeného příspěvkového období.

V každém memorandu o porozumění musí být uvedeny tyto prvky:

- i) výše daného finančního příspěvku Švýcarska stanovená na základě odstavce 1 přílohy I;
- ii) přiděly finančních prostředků jednotlivým zemím v oblasti soudržnosti podle dodatku 2 přílohy I;
- iii) tematické oblasti pro daný finanční příspěvek Švýcarska v oblasti soudržnosti;
- iv) pokud je stanoveno, že část daného finančního příspěvku Švýcarska bude použita v reakci na další důležité společné výzvy: zjištěné důležité společné výzvy; jejich příslušné tematické oblasti; kritéria pro výběr partnerských států dotčených zjištěnými společnými výzvami a rozdělení mezi finanční prostředky přidělené na oblast soudržnosti a finanční prostředky přidělené na zjištěné společné výzvy podle bodu 2 přílohy I;

- v) obecný popis zamýšleného obsahu dohod s jednotlivými zeměmi mezi Švýcarskem a partnerskými státy (dále jen „dohody s jednotlivými zeměmi“);
 - vi) doba trvání prováděcího období podle čl. 3 písm. c).
- c) Není-li memorandum o porozumění uzavřeno ve lhůtě uvedené v písm. b) první větě, použije se článek 16. V případě sporu, jenž je v souladu s čl. 16 odst. 2 předložen rozhodčímu soudu, rozhodčí soud ověří, zda smluvní strany při jednáních uvedených v písmenu b) jednaly v dobré víře za účelem splnění závazku podle písmene a).

ČLÁNEK 5

Dohody s jednotlivými zeměmi a další podpůrná opatření

1. Švýcarsko uzavře s partnerskými státy v souladu s čl. 4 odst. 2 písm. a) a částí II, jakož i s prvky stanovenými v memorandu o porozumění dohody s jednotlivými zeměmi a případně připraví další podpůrná opatření v rámci svého řízení nebo ve formě příspěvků na příslušné nástroje financování.
2. Dohody s jednotlivými zeměmi zohlední unijní politiky a vnitrostátní strategické rámce pro investice v rámci politiky soudržnosti Unie schválené Evropskou komisí (dále jen „Komise“).

3. Dohody s jednotlivými zeměmi stanoví zejména: rozdělení finančních prostředků mezi tematické oblasti; podpůrná opatření; řídicí a kontrolní struktury; platné podmínky a příslušné orgány v dotčeném partnerském státě. Obsahují rovněž zvláštní pravidla týkající se postupu a opatření uvedených v čl. 13 odst. 5.
 4. Pro každé příspěvkové období jsou prostředky přidělovány jednotlivým zemím v oblasti soudržnosti formálně přiděleny partnerským státům po uzavření příslušných dohod s jednotlivými zeměmi, a to nejpozději dva roky po začátku příspěvkového období, k němuž se vztahují.
 5. Pokud je stanoveno, že určitý podíl finančního příspěvku Švýcarska bude použit v reakci na další důležité společné výzvy, prostředky přidělovány jednotlivým zemím v oblasti zjištěných společných výzev jsou formálně přiděleny partnerským státům po uzavření příslušných dohod s jednotlivými zeměmi, a to nejpozději pět let po začátku příspěvkového období, k němuž se vztahují.
 6. Nejsou-li dohody s jednotlivými zeměmi uvedené v odstavcích 4 a 5 uzavřeny ve lhůtách v nich uvedených, použije se článek 16.
- V případě sporu, jenž je v souladu s čl. 16 odst. 2 předložen rozhodčímu soudu, rozhodčí soud ověří, zda Švýcarsko a příslušný partnerský stát při sjednávání dohody s jednotlivou zemí jednaly v dobré víře.
7. Prostředky z daného finančního příspěvku Švýcarska mohou být použity pouze do konce příslušného prováděcího období.

ČLÁNEK 6

Komunikace mezi Švýcarskem a Komisí

1. Švýcarsko informuje Komisi o dohodách s jednotlivými zeměmi uvedených v čl. 5 odst. 1 do jednoho měsíce od jejich zveřejnění v Úřední sbírce švýcarských federálních zákonů.
2. Pokud jde o provádění pravidelného finančního příspěvku Švýcarska, Švýcarsko a Komise spolu komunikují na technické úrovni jednou ročně nebo kdykoli nastane potřeba.

ČLÁNEK 7

Míry spolufinancování

Pokud jde o podpůrná opatření, za jejichž provádění nesou odpovědnost partnerské státy, jsou míry spolufinancování ze strany Švýcarska u jeho pravidelného finančního příspěvku stejné jako míry spolufinancování ze strany Unie v rámci unijních nástrojů politiky soudržnosti a jiných relevantních nástrojů, ledaže se Švýcarsko a dotčený partnerský stát dohodnou jinak.

ČLÁNEK 8

Státní podpora a veřejné zakázky

Provádění podpůrných opatření musí být v souladu s platnými pravidly státní podpory a zadávání veřejných zakázek.

ČLÁNEK 9

Odpovědnost

Odpovědnost Švýcarska je omezena na poskytování finančních prostředků v souladu s dohodami s jednotlivými zeměmi a dalšími podpůrnými opatřeními. Švýcarsko tudíž nepřebírá odpovědnost vůči třetím stranám.

ČLÁNEK 10

Změny týkající se členství v Unii

1. V případě změny týkající se členství v Unii zahrnující stát, jehož HND na obyvatele podle standardu kupní síly je nižší než 90 % průměrného HND Unie na obyvatele podle standardu kupní síly, se finanční příspěvek Švýcarska úměrně upraví ode dne, kdy změna členství nabude účinku.

Referenční období pro údaje, které mají být použity, je stejné jako referenční období, jež se použije pro Fond soudržnosti Unie platný v den zahájení příslušného příspěvkového období, nebo pokud není k dispozici, poslední tříleté období, za které jsou údaje dostupné.

2. Výši úpravy uvedené v odstavci 1 určí smluvní strany.

ČÁST II

PROVÁDĚNÍ A ŘÍZENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

ČLÁNEK 11

Společné hodnoty

Provádění pravidelného finančního příspěvku Švýcarska je založeno na společných hodnotách dodržování lidských práv, demokracie, právního státu, lidské důstojnosti a rovnosti.

ČLÁNEK 12

Řízení pravidelného finančního příspěvku Švýcarska

1. Švýcarsko odpovídá za celkové řízení svého pravidelného finančního příspěvku.

2. Náklady Švýcarska na řízení jsou zahrnuty v celkové částce daného finančního příspěvku stanovené v memorandu o porozumění podle čl. 4 odst. 2 písm. b).

ČLÁNEK 13

Zásady provádění

1. Dohody s jednotlivými zeměmi se sjednávají a provádějí v duchu rovného partnerství mezi partnerskými státy a Švýcarskem.
2. Odpovědnost za provádění dohodnutých podpůrných opatření nesou partnerské státy, které poskytnou vhodné řídicí a kontrolní systémy, aby bylo zajištěno řádné provádění a řízení.
3. Aniž je dotčen odstavec 2, odpovědnost za podpůrná opatření přímo prováděná Švýcarskem nese Švýcarsko, které poskytne vhodné řídicí a kontrolní systémy, aby bylo zajištěno řádné provádění a řízení.
4. Provádění podpůrných opatření je v souladu se společnými hodnotami uvedenými v článku 11 a se zásadami řádné správy věcí veřejných a řádného finančního řízení a zajišťuje transparentnost, nediskriminaci, účinnost a odpovědnost.

Vychází ze společného závazku Švýcarska a partnerských států bojovat při provádění finančního příspěvku Švýcarska proti veškerým formám korupce a stanoví účinná opatření a postupy pro prevenci, odhalování a řešení veškerých jednání, která ohrožují řádné využívání finančních prostředků, s přihlédnutím ke zjištěným rizikům.

5. V případě porušení povinnosti stanovené v odstavci 4, které ovlivňuje nebo může ovlivnit řádné provádění konkrétního podpůrného opatření, může Švýcarsko s ohledem na dotčené konkrétní podpůrné opatření přijmout na základě posouzení a postupu, který zaručuje účinné právo partnerského státu být vyslechnut, vhodná, přiměřená a účinná opatření.
6. Švýcarsko může provádět kontroly v souladu se svými vnitřními požadavky. Partnerské státy za tímto účelem poskytnou veškerou nezbytnou pomoc, informace a dokumentaci.
7. Při provádění auditů švýcarské auditní orgány náležitě zohlední zásady jednotného auditu a proporcionality ve vztahu k úrovni rizika, aby se zabránilo zdvojování auditů a řídicích kontrol týchž výdajů s cílem minimalizovat náklady na řídicí kontroly a audity a administrativní zátěž příjemců.

ČÁST III

INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 14

Smíšený výbor

1. Zřizuje se smíšený výbor.

Smíšený výbor skládá ze zástupců smluvních stran.

2. Smíšenému výboru spolupředsedají zástupce Unie a zástupce Švýcarska.
3. Smíšený výbor:
 - a) zajišťuje řádné fungování a účinnou správu a uplatňování této dohody;
 - b) poskytuje fórum pro vzájemné konzultace a průběžnou výměnu informací mezi smluvními stranami, zejména s cílem nalézt řešení jakýchkoli obtíží s výkladem nebo uplatňováním této dohody v souladu s článkem 16;
 - c) vydává doporučení smluvním stranám v záležitostech týkajících se této dohody;
 - d) přijímá rozhodnutí, je-li tak stanoveno v této dohodě a
 - e) vykonává jakoukoli jinou pravomoc, kterou mu uděluje tato dohoda.
4. Smíšený výbor jedná na základě jednomyslnosti. Rozhodnutí jsou pro smluvní strany závazná a smluvní strany přijmou veškerá nezbytná opatření k jejich provedení.
5. Smíšený výbor zasedá nejméně jednou ročně, střídavě v Bruselu a Bernu, pokud spolupředsedové nerozhodnou jinak. Sejde se rovněž na žádost kterékoli ze smluvních stran. Spolupředsedové se mohou dohodnout, že zasedání smíšeného výboru se uskuteční prostřednictvím videokonference nebo telekonference.

6. Smíšený výbor přijme na svém prvním zasedání svůj jednací řád.
7. Smíšený výbor může rozhodnout o vytvoření jakékoli pracovní skupiny nebo skupiny odborníků, která mu může být nápomocna při plnění jeho povinností.

ČLÁNEK 15

Zásada výlučnosti

Smluvní strany se zavazují, že spor týkající se výkladu nebo uplatňování dohody nepředloží k jinému způsobu řešení, než který je v této dohodě stanoven.

ČLÁNEK 16

Postup v případě obtíží s výkladem nebo uplatňováním

1. V případě obtíží s výkladem nebo uplatňováním dohody se smluvní strany vzájemně konzultují v rámci smíšeného výboru s cílem nalézt vzájemně přijatelné řešení. Za tímto účelem se smíšenému výboru poskytnou všechny užitečné informace, aby mohl situaci podrobně posoudit. Smíšený výbor posoudí všechny možnosti, které umožní zachovat řádné fungování dohody.

2. Pokud smíšený výbor není schopen nalézt řešení obtíží uvedených v odstavci 1 do tří měsíců ode dne, kdy mu byly obtíže předloženy, může kterákoli smluvní strana požádat rozhodčí soud, aby spor v souladu s pravidly stanovenými v protokolu o rozhodčím soudu (dále jen „protokol“) vyřešil.

3. Při řešení sporu mezi smluvními stranami podle této dohody je rozhodčí soud příslušný k výkladu této dohody. Při určování souladu opatření s touto dohodou může rozhodčí soud v příslušných případech zohlednit právo každé smluvní strany jiné než tato dohoda jako skutkovou okolnost. Rozhodčí soud přitom postupuje podle převládajícího výkladu práva jednotlivých smluvních stran jiného než této dohody soudy a orgány příslušné smluvní strany, jakož i případně příslušnými mezinárodními subjekty pro řešení sporů. Jakýkoli výklad práva smluvní strany jiného než této dohody rozhodčím soudem není pro soudy ani orgány této smluvní strany závazný.

4. Rozhodčí soud není příslušný k rozhodování sporů týkajících se provádění dohod s jednotlivými zeměmi.

5. Každá smluvní strana přijme veškerá nezbytná opatření, aby v dobré víře provedla rozhodnutí rozhodčího soudu.

Smluvní strana, u níž rozhodčí soud shledal, že dohodu nedodržela, informuje druhou smluvní stranu prostřednictvím smíšeného výboru o opatřeních, která přijala, aby splnila požadavky rozhodnutí rozhodčího soudu.

ČLÁNEK 17

Kompenzační opatření

1. Pokud smluvní strana, u níž rozhodčí soud shledal, že dohodu nedodržela, neinformuje druhou smluvní stranu v přiměřené lhůtě stanovené v souladu s čl. IV.2 odst. 6 protokolu o opatřeních, která přijala, aby splnila požadavky rozhodnutí rozhodčího soudu, nebo pokud se druhá smluvní strana domnívá, že oznámená opatření nejsou v souladu s rozhodnutím rozhodčího soudu, může tato druhá smluvní strana přijmout přiměřená kompenzační opatření v rámci této dohody nebo jakékoli dohody, která je součástí seznamu dohod podle definice v čl. 3 písm. a) (dále jen „kompenzační opatření“), s cílem odstranit možnou nerovnováhu. Oznámí smluvní straně, u níž rozhodčí soud shledal, že dohodu nedodržela, kompenzační opatření, která budou upřesněna v oznámení. Tato kompenzační opatření nabývají účinku tři měsíce ode dne tohoto oznámení.
2. Pokud smíšený výbor do jednoho měsíce ode dne oznámení zamýšlených kompenzačních opatření nepřijme rozhodnutí o pozastavení, změně nebo zrušení těchto kompenzačních opatření, může kterákoli smluvní strana předložit otázku přiměřenosti těchto kompenzačních opatření k rozhodčímu řízení v souladu s protokolem.
3. Rozhodčí soud rozhodne ve lhůtách stanovených v čl. III.8 odst. 4 protokolu.
4. Kompenzační opatření nemají zpětný účinek. Zejména musí být zachována práva a povinnosti, které jednotlivci a hospodářské subjekty nabyli již před nabytím účinnosti kompenzačních opatření.

ČÁST IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 18

První finanční příspěvek Švýcarska podle této dohody a jednorázový dodatečný finanční závazek

1. Švýcarsko se zavazuje poskytnout svůj první finanční příspěvek podle této dohody (dále jen „první finanční příspěvek“) od 1. ledna 2030 do 31. prosince 2036 v souladu s přílohou II a jednorázový dodatečný finanční závazek na období od konce roku 2024 do konce roku 2029 v souladu s přílohou III.
2. Nejsou-li určité prvky prvního finančního příspěvku stanoveny v příloze II, uzavřou smluvní strany do dvanácti měsíců ode dne vstupu této dohody v platnost právně nezávazné memorandum o porozumění, aby splnily závazek přijatý podle odstavce 1. Za tímto účelem zahájí smíšený výbor jednání okamžitě po dni vstupu této dohody v platnost.
3. Nejsou-li určité prvky jednorázového dodatečného finančního závazku stanoveny v příloze III, uzavřou smluvní strany do dvanácti měsíců ode dne vstupu této dohody v platnost právně nezávazné memorandum o porozumění, aby splnily závazek přijatý podle odstavce 1. Za tímto účelem zahájí smíšený výbor jednání okamžitě po dni vstupu této dohody v platnost.

4. Prostředky přidělované jednotlivým zemím z prvního finančního příspěvku v oblasti soudržnosti a z jednorázového dodatečného finančního závazku jsou partnerským státům formálně přiděleny po uzavření příslušných dohod s jednotlivými zeměmi nejpozději tři roky ode dne vstupu této dohody v platnost.
5. Prostředky přidělované jednotlivým zemím z prvního finančního příspěvku v oblasti migrace jsou partnerským státům formálně přiděleny po uzavření příslušných dohod s jednotlivými zeměmi nejpozději pět let od začátku příspěvkového období.
6. Nejsou-li memoranda o porozumění uvedená v odstavcích 2 a 3 uzavřena ve lhůtě v nich uvedené, použije se obdobně čl. 4 odst. 2 písm. c).
7. Nejsou-li dohody s jednotlivými zeměmi uvedené v odstavcích 4 a 5 uzavřeny ve lhůtě v nich uvedené, použije se obdobně čl. 5 odst. 6.

ČLÁNEK 19

Protokol, přílohy a dodatky

Protokol, přílohy a dodatky k této dohodě tvoří její nedílnou součást.

ČLÁNEK 20

Vstup v platnost

1. Tuto dohodu smluvní strany ratifikují nebo schválí v souladu se svými postupy. Smluvní strany si navzájem oznámí dokončení vnitřních postupů nezbytných pro vstup této dohody v platnost.
2. Tato dohoda vstupuje v platnost prvním dnem druhého měsíce následujícího po uložení posledního oznámení k následujícím nástrojům:
 - a) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob;
 - b) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob;
 - c) Institucionální protokol k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;
 - d) Pozměňovací protokol k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;

- e) Protokol o státní podpoře k Dohodě o letecké dopravě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací;
- f) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;
- g) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;
- h) Protokol o státní podpoře k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přepravě zboží a cestujících po železnici a silnici;
- i) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty;
- j) Institucionální protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody;
- k) Pozměňovací protokol k Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o vzájemném uznávání posuzování shody;
- l) Dohoda mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o účasti Švýcarské konfederace na programech Unie;

- m) Dohoda mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program.

ČLÁNEK 21

Výpověď

Každá smluvní strana může tuto dohodu vypovědět oznámením druhé smluvní straně. Tato dohoda pozbývá platnosti šest měsíců po obdržení oznámení.

Sepsáno v [...] dne [...] ve dvou vyhotoveních v jazyce anglickém, bulharském, českém, dánském, estonském, finském, francouzském, chorvatském, irském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském, řeckém, slovenském, slovinském, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní řádně zplnomocnění zástupci k této dohodě své podpisy.

(Podpisový blok obsahující tyto formulace ve všech 24 jazycích EU: „Za Evropskou unií“ a „Za Švýcarskou konfederací“)

PRVKY
PRAVIDELNÉHO FINANČNÍHO PŘÍSPĚVKU ŠVÝCARSKA
UVEDENÉHO V ČL. 4 Odst. 2 písm. a)
PRO NÁSLEDUJÍCÍ PŘÍSPĚVKOVÁ OBDOBÍ

1. Výše finančního příspěvku Švýcarska na dané příspěvkové období se stanoví na základě těchto prvků:
 - a) výše finančního příspěvku Švýcarska za předchozí příspěvkové období, a to poměrně podle délky daného příspěvkového období, případně včetně úpravy v souladu s článkem 10, a to poměrně podle délky daného příspěvkového období;
 - b) zvýšení nebo snížení částky vyplývající z použití písmene a) v souladu s metodou stanovenou v dodatku 1 na základě těchto faktorů:
 - i) inflace ve Švýcarsku, měřená harmonizovaným indexem spotřebitelských cen (dále jen „HISC“) ve Švýcarsku, a
 - ii) korekčního faktoru, který řeší případný rozdíl mezi inflací ve Švýcarsku a inflací v partnerských státech v rozsahu, v jakém není kompenzován vývojem směnného kurzu, s cílem zachovat kupní sílu pravidelného finančního příspěvku Švýcarska;

- c) zvýšení nebo snížení částky stanovené na základě písmen a) a b) při uvážení politických hledisek. Toto zvýšení nebo snížení nepřesáhne 10 % částky stanovené na základě písmen a) a b).
2. Podíl finančního příspěvku Švýcarska na dané příspěvkové období vyhrazený pro oblast soudržnosti činí nejméně 90 % částky stanovené v souladu s odstavcem 1.
3. Podíl finančního příspěvku Švýcarska na dané příspěvkové období v oblasti soudržnosti vyčleněný na dohody s jednotlivými zeměmi činí nejméně 90 % částky finančního příspěvku Švýcarska vyhrazené pro tuto oblast, určené v souladu s odstavcem 2.
4. Částka vyčleněná na dohody s jednotlivými zeměmi v oblasti soudržnosti se přidělí partnerským státům v souladu s klíčem pro stanovení příspěvku uvedeným v dodatku 2.

METODA
PRO STANOVENÍ ÚPRAVY
UVEDENÉ V ODS. 1 PÍSM. b) PŘÍLOHY I

Zvýšení nebo snížení uvedené v odst. 1 písm. b) přílohy I se vypočítá podle této metody:

1. částka vyplývající z použití odst. 1 písm. a) přílohy I se vynásobí indexačním faktorem uvedeným v odstavci 2 tohoto dodatku;
2. indexační faktor je součinem:
 - a) inflace ve Švýcarsku, měřené indexem HISC ve Švýcarsku, mezi posledním rokem, vypočítané jako aritmetický průměr za posledních dostupných dvanáct měsíců ke dni výpočtu, a prvním rokem předchozího příspěvkového období, vypočítané jako dvanáctiměsíční aritmetický průměr daného kalendářního roku, a
 - b) korekčního faktoru, měřeného poměrem reálného směnného kurzu skupiny partnerských států v oblasti soudržnosti v předchozím příspěvkovém období vůči Švýcarsku mezi posledním rokem a prvním rokem předchozího příspěvkového období, který odráží reálné zhodnocení nebo znehodnocení, jež tato skupina zaznamenala v daném období.

Pro účely výpočtu indexačního faktoru platí následující:

- i) reálný směnný kurz skupiny partnerských států v oblasti soudržnosti v předchozím příspěvkovém období se skládá z nominálního směnného kurzu těchto partnerských států vůči švýcarskému franku vynásobeného souhrnným ukazatelem založeným na HISC těchto partnerských států a vyděleného švýcarským HISC.

Reálné zhodnocení pro tuto skupinu partnerských států zahrnuje zvýšení reálného směnného kurzu a reálné znehodnocení pro tuto skupinu partnerských států zahrnuje snížení reálného směnného kurzu;

- ii) souhrnný ukazatel založený na HISC u těchto partnerských států se stanoví jako dvanáctiměsíční aritmetický průměr indexu HISC u této skupiny partnerských států za použití metodiky HISC stanovené v Dohodě mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o spolupráci v oblasti statistiky, uzavřené v Lucemburku dne 26. října 2004, přičemž však váhami je klíč pro stanovení příspěvku uvedený v dodatku 2;
- iii) nominální směnný kurz partnerských států vůči švýcarskému franku se stanoví jako vážený aritmetický průměr nominálních směnných kurzů těchto partnerských států vůči švýcarskému franku, přičemž váhami je klíč pro stanovení příspěvku uvedený v dodatku 2. Nominální směnné kurzy použité při výpočtu pro daný rok jsou dvanáctiměsíčním průměrem měsíčních údajů za daný rok odvozeným z denních směnných kurzů.

Komise vypočítá korekční faktor podle odst. 2 písm. b) tohoto dodatku. Tento výpočet Komise sdílí se Švýcarskem prostřednictvím smíšeného výboru jeden měsíc po jeho získání.

3. Nejsou-li údaje pro daný rok dostupné, použijí se pro něj údaje za posledních dvanáct měsíců, které jsou ke dni výpočtu k dispozici.
4. Údaje HISC a údaje o směnném kurzu použité pro výpočet indexačního faktoru se získají od Statistického úřadu Unie (dále jen „Eurostat“) na základě statistik zveřejněných Eurostatem, s náležitým ohledem na Dohodu mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o spolupráci v oblasti statistiky, uzavřenou v Lucemburku dne 26. října 2004. V případě potřeby se údaje o směnných kurzech získají z veřejných databází Evropské centrální banky, centrálních bank partnerských států a/nebo Švýcarské národní banky.

KLÍČ PRO STANOVENÍ PŘÍSPĚVKU
V PŘÍPADĚ PRAVIDELNÉHO FINANČNÍHO PŘÍSPĚVKU ŠVÝCARSKA
V OBLASTI SOUDRŽNOSTI

Prostředky přidělované jednotlivým partnerským státům z finančního příspěvku Švýcarska v oblasti soudržnosti na dané příspěvkové období odpovídají procentnímu podílu švýcarského finančního příspěvku v oblasti soudržnosti získaného provedením těchto kroků:

- a) výpočtu aritmetického průměru podílů obyvatel a rozlohy partnerského státu na celkovém počtu obyvatel a celkové rozloze všech partnerských států. Pokud však podíl partnerského státu na celkovém počtu obyvatel převyšuje jeho podíl na celkové rozloze o pětinasobek nebo více, což dokládá mimořádně vysokou hustotu obyvatel, použije se v rámci tohoto kroku pouze podíl na celkovém počtu obyvatel;
- b) snížení nebo zvýšení procentních hodnot získaných výpočtem podle písmene a) koeficientem představujícím jednu třetinu procentního podílu, o který je HND na obyvatele daného partnerského státu podle standardu kupní síly vyšší nebo nižší než průměrný HND na obyvatele všech partnerských států (průměr vyjádřený jako 100 %), a
- c) přepočtení podílů získaných výpočtem podle písmene b) tak, aby se jejich součet rovnal 100 %.

Referenční období pro údaje, které mají být použity, je stejné jako referenční období, jež se použije pro Fond soudržnosti Unie platný v den zahájení příslušného příspěvkového období, nebo pokud není k dispozici, poslední tříleté období, za které jsou údaje dostupné.

PRVNÍ FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK ŠVÝCARSKA
PODLE TÉTO DOHODY NA OBDOBÍ 2030–2036

1. První finanční příspěvek Švýcarska podle této dohody (dále jen „první finanční příspěvek“) na období od 1. ledna 2030 do 31. prosince 2036 (dále jen „příspěvkové období“) činí 350 000 000 CHF na každý rok tohoto období.
2. Z částky uvedené v odstavci 1 na každý rok příspěvkového období se 308 000 000 CHF přidělí na spolupráci v oblasti soudržnosti a 42 000 000 CHF na spolupráci v oblasti migrace.
3. První finanční příspěvek Švýcarska přispívá k cílům stanoveným v článku 1 této dohody.
4. První finanční příspěvek Švýcarska je prováděn po dobu deseti let (dále jen „prováděcí období“), počínaje stejným dnem jako příspěvkové období.
5. Podíl finančního příspěvku v oblasti soudržnosti vyčleněný na dohody s jednotlivými zeměmi činí alespoň 90 % částky přidělené na tuto oblast.
6. Švýcarsku je k dispozici až 5 % příslušných částek na spolupráci v oblasti soudržnosti a migrace na pokrytí nákladů na řízení a až 2 % na sdílení švýcarských odborných znalostí (Švýcarský fond odbornosti a partnerství).

7. Partnerskými státy pro spolupráci v oblasti soudržnosti jsou členské státy Unie, jejichž HND na obyvatele podle standardu kupní síly je nižší než 90 % průměrného HND Unie na obyvatele podle standardu kupní síly za stejné referenční období. Referenční období pro údaje, které mají být použity, je stejné jako referenční období, jež se použije pro určení způsobilosti členských států Unie v rámci Fondu soudržnosti Unie platného ke dni zahájení příslušného příspěvkového období.
8. Potenciálními partnerskými státy v oblasti migrace jsou členské státy Unie, které čelí mimořádnému migračnímu tlaku a/nebo které se se Švýcarskem shodují na potřebě posílit řízení migrace.
9. V oblastech spolupráce týkajících se soudržnosti a migrace mohou smluvní strany dosáhnout vzájemného porozumění ohledně vyhrazení zvláštní částky pro fond zaměřený na konkrétní téma (soudržnost) a pro fond rychlé reakce (migrace). V příslušných případech jsou dané prvky stanoveny v memorandu o porozumění v souladu s čl. 18 odst. 2 dohody.
10. Tematické oblasti spolupráce v rámci prvního finančního příspěvku Švýcarska vycházejí z úspěšné spolupráce v rámci předchozího příspěvku Švýcarska vybraným členským státům Unie. Doplňují Unii vyvíjené úsilí v oblasti soudržnosti a řízení migrace na začátku příspěvkového období.
11. V souladu s čl. 18 odst. 2 dohody smluvní strany v memorandu o porozumění upřesní, o jaké oblasti zájmu z následujících tematických oblastí se jedná:

a) soudržnost:

i) inkluzivní lidský a sociální rozvoj;

- ii) udržitelný hospodářský rozvoj podporující začlenění;
 - iii) zelená transformace a
 - iv) demokracie a účast;
- b) migrace.
-

JEDNORÁZOVÝ DODATEČNÝ FINANČNÍ ZÁVAZEK ŠVÝCARSKA
NA OBDOBÍ
OD KONCE ROKU 2024 DO KONCE ROKU 2029

1. V souladu s článkem 18 této dohody se Švýcarsko zavazuje poskytnout jednorázový dodatečný finanční závazek na období od konce roku 2024 do konce roku 2029, který odráží úroveň partnerství a spolupráce Švýcarska a Unie v uvedeném období. Tento jednorázový dodatečný finanční závazek činí 130 000 000 CHF ročně až do vstupu dohod uvedených v čl. 20 odst. 2 této dohody v platnost a 350 000 000 CHF ročně na období mezi vstupem dohod uvedených v čl. 20 odst. 2 této dohody v platnost a koncem roku 2029. Pro rok, v němž vstoupí v platnost dohoda uvedená v čl. 20 odst. 2 této dohody, se částka jednorázového dodatečného závazku vypočítá poměrným dílem.
2. Jednorázový dodatečný finanční závazek Švýcarska je prováděn po dobu deseti let (dále jen „prováděcí období“), počínaje stejným dnem jako příspěvkové období prvního finančního příspěvku Švýcarska.
3. Jednorázový dodatečný finanční závazek se použije na spolupráci v oblasti soudržnosti.
4. Podíl jednorázového finančního závazku vyčleněný na dohody s jednotlivými zeměmi musí činit alespoň 90 % částky jednorázového dodatečného finančního závazku Švýcarska.

5. Švýcarsku je k dispozici až 5 % částky jednorázového finančního závazku na pokrytí nákladů na řízení a až 2 % na sdílení švýcarských odborných znalostí (Švýcarský fond odbornosti a partnerství).
6. Partnerskými státy pro spolupráci jsou členské státy Unie, jejichž HND na obyvatele podle standardu kupní síly je nižší než 90 % průměrného HND Unie na obyvatele podle standardu kupní síly za stejné referenční období. Referenční období pro údaje, které mají být použity, je stejné jako referenční období, jež se použije pro určení způsobilosti členských států Unie v rámci Fondu soudržnosti Unie platného ke dni zahájení prováděcího období jednorázového dodatečného finančního závazku.
7. Smluvní strany mohou dosáhnout vzájemného porozumění ohledně vyhrazení zvláštní částky pro fond zaměřený na konkrétní téma v oblasti soudržnosti. V příslušných případech jsou dané prvky stanoveny v memorandu o porozumění v souladu s čl. 18 odst. 3 dohody.
8. Není-li v článku 18 této dohody a v této příloze stanoveno jinak, použijí se cíle a pravidla pro provádění pravidelného finančního příspěvku Švýcarska stanovené v dohodě obdobně na jednorázový dodatečný finanční závazek.
9. Tematické oblasti spolupráce v rámci jednorázového dodatečného finančního závazku Švýcarska vycházejí z úspěšné spolupráce v rámci předchozího příspěvku Švýcarska vybraným členským státům Unie. Doplnují Uníí vyvíjené úsilí v oblasti soudržnosti na začátku prováděcího období jednorázového dodatečného finančního závazku.

10. V souladu s čl. 18 odst. 3 dohody smluvní strany v memorandu o porozumění upřesní, o jaké oblasti zájmu z následujících tematických oblastí se jedná:

- i) inkluzivní lidský a sociální rozvoj;
 - ii) udržitelný hospodářský rozvoj podporující začlenění;
 - iii) zelená transformace a
 - iv) demokracie a účast.
-

PROTOKOL O ROZHODČÍM SOUDU

KAPITOLA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK I.1

Oblast působnosti

Pokud jedna ze smluvních stran (dále jen „strany“) předloží spor k rozhodčímu řízení v souladu s čl. 16 odst. 2 nebo čl. 17 odst. 2 dohody, použijí se pravidla stanovená v tomto protokolu.

ČLÁNEK I.2

Soudní kancelář a služby sekretariátu

Mezinárodní úřad Stálého rozhodčího soudu v Haagu (dále jen „Mezinárodní úřad“) plní funkce soudní kanceláře a zajišťuje nezbytné služby sekretariátu.

ČLÁNEK I.3

Oznámení a výpočet lhůt

1. Oznámení, včetně sdělení nebo návrhů, smějí být zasílána jakýmkoli komunikačním prostředkem, který osvědčuje jejich předání nebo umožňuje jejich ověření.
2. Tato oznámení smějí být zasílána elektronicky pouze v případě, že strana pro tento účel určila nebo schválila adresu.
3. Tato oznámení se zasílají v případě Švýcarska odboru pro Evropu švýcarského Federálního ministerstva zahraničních věcí a v případě Unie právní službě Komise.
4. Jakákoli lhůta stanovená v tomto protokolu začne běžet ode dne následujícího po příslušné události nebo úkonu. Pokud poslední den pro doručení dokumentu připadá na nepracovní den orgánů Unie nebo vlády Švýcarska, končí lhůta pro doručení dokumentu první následující pracovní den. Započítávají se dny pracovního klidu, které spadají do daného období.

ČLÁNEK I.4

Oznámení o zahájení rozhodčího řízení

1. Strana, která hodlá zahájit rozhodčí řízení (dále jen „žalující strana“), zašle druhé straně (dále jen „žalovaná strana“) a Mezinárodnímu úřadu oznámení o zahájení rozhodčího řízení.
2. Rozhodčí řízení se považuje za zahájené dnem následujícím po dni, kdy je oznámení o jeho zahájení přijato žalovanou stranou.
3. Oznámení o zahájení rozhodčího řízení obsahuje tyto informace:
 - a) požadavek, aby byl spor předložen k rozhodčímu řízení;
 - b) jména a kontaktní údaje stran;
 - c) jméno a adresa zástupce (zástupců) žalující strany;
 - d) právní základ řízení (čl. 16 odst. 2 nebo čl. 17 odst. 2 dohody) a:
 - i) v případech uvedených v čl. 16 odst. 2 dohody otázka, která vedla ke sporu, oficiálně zařazená k vyřešení na pořad jednání smíšeného výboru v souladu s čl. 16 odst. 1 dohody a
 - ii) v případech uvedených v čl. 17 odst. 2 dohody rozhodnutí rozhodčího soudu, prováděcí opatření uvedená v čl. 16 odst. 5 dohody a sporná kompenzační opatření;

- e) určení jakéhokoli pravidla, které je předmětem sporu nebo se k němu vztahuje;
- f) stručný popis sporu a
- g) určení rozhodce, nebo má-li být jmenováno pět rozhodců, určení dvou rozhodců.

4. Žádné tvrzení o dostatečnosti oznámení o zahájení rozhodčího řízení nebrání ustavení rozhodčího soudu. Spor s konečnou platností rozhodne rozhodčí soud.

ČLÁNEK I.5

Odpověď na oznámení o zahájení rozhodčího řízení

1. Do 60 dnů od obdržení oznámení o zahájení rozhodčího řízení zašle žalovaná strana žalující straně a Mezinárodnímu úřadu odpověď na oznámení o zahájení rozhodčího řízení, která obsahuje tyto informace:

- a) jména a kontaktní údaje stran;
- b) jméno a adresa zástupce (zástupců) žalované strany;
- c) odpověď na informace uvedené v oznámení o zahájení rozhodčího řízení v souladu s čl. I.4 odst. 3 písm. d) až f) a

d) určení rozhodce, nebo má-li být jmenováno pět rozhodců, určení dvou rozhodců.

2. Neposkytnutí odpovědi nebo neúplná či opožděná odpověď žalované strany na oznámení o zahájení rozhodčího řízení nebrání ustavení rozhodčího soudu. Spor s konečnou platností rozhodne rozhodčí soud.

3. Požádá-li žalovaná strana ve své odpovědi na oznámení o zahájení rozhodčího řízení, aby se rozhodčí soud skládal z pěti rozhodců, určí žalující strana do 30 dnů od obdržení odpovědi na oznámení o zahájení rozhodčího řízení dalšího rozhodce.

ČLÁNEK I.6

Zastoupení a pomoc

1. Strany jsou před rozhodčím soudem zastoupeny jedním nebo více zástupci. Zástupcům mohou být nápomocní poradci nebo advokáti.

2. Jakákoli změna zástupců nebo jejich adres se oznámí druhé straně, Mezinárodnímu úřadu a rozhodčímu soudu. Rozhodčí soud může kdykoli z vlastního podnětu nebo na žádost účastníka řízení požadovat důkazy o pravomocích svěřených zástupcům stran.

KAPITOLA II

SLOŽENÍ ROZHODČÍHO SOUDU

ČLÁNEK II.1

Počet rozhodců

Rozhodčí soud se skládá ze tří rozhodců. Požádá-li o to žalující strana ve svém oznámení o zahájení rozhodčího řízení nebo žalovaná strana ve své odpovědi na oznámení o zahájení rozhodčího řízení, je rozhodčí soud složen z pěti rozhodců.

ČLÁNEK II.2

Jmenování rozhodců

1. Mají-li být jmenováni tři rozhodci, každá ze stran jmenuje jednoho z nich. Dva rozhodci jmenovaní stranami vyberou třetího rozhodce, který bude předsedou rozhodčího soudu.
2. Má-li být jmenováno pět rozhodců, každá ze stran jmenuje dva z nich. Čtyři rozhodci jmenovaní stranami vyberou pátého rozhodce, který bude předsedou rozhodčího soudu.

3. Pokud do 30 dnů od jmenování posledního rozhodce jmenovaného stranami nedosáhnou rozhodci dohody o výběru předsedy rozhodčího soudu, jmenuje předsedu generální tajemník Stálého rozhodčího soudu.

4. Na pomoc při výběru rozhodců, kteří mají tvořit rozhodčí soud, se vytvoří a v případě potřeby aktualizuje orientační seznam osob disponujících kvalifikacemi uvedenými v odstavci 6, který je společný pro všechny dvoustranné dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, jakož i pro Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví uzavřenou v [...] dne [...] (dále jen „dohoda o ochraně zdraví“), Dohodu mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty uzavřenou v Lucemburku dne 21. června 1999 (dále jen „dohoda o obchodu se zemědělskými produkty“) a Dohodu mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska na snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropské unii uzavřenou v [...] dne [...] (dále jen „dohoda o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska“). Smíšený výbor tento seznam přijme a aktualizuje rozhodnutím pro účely dohody.

5. Pokud některá ze stran rozhodce nejmenuje, jmenuje jej generální tajemník Stálého rozhodčího soudu ze seznamu uvedeného v odstavci 4. Není-li takový seznam k dispozici, jmenuje rozhodce losem generální tajemník Stálého rozhodčího soudu z osob, které byly formálně navrženy jednou ze stran nebo oběma stranami pro účely odstavce 4.

6. Osoby tvořící rozhodčí soud musí být vysoce kvalifikované osoby s vazbami na strany nebo bez nich, u nichž je zaručena nezávislost a neexistence střetu zájmů, jakož i široká škála zkušeností. Musí mít zejména odborné znalosti v oblasti práva a záležitostí, na něž se vztahuje tato dohoda, nesmí přijímat pokyny od žádné ze stran a musí zastávat svou funkci jako soukromé osoby a nesmí jednat podle pokynů žádné organizace nebo vlády, pokud jde o záležitosti týkající se sporu. Předseda rozhodčího soudu musí mít rovněž zkušenosti s postupy řešení sporů.

ČLÁNEK II.3

Prohlášení rozhodců

1. Pokud se u určité osoby zvažuje její jmenování rozhodcem, oznámí tato osoba všechny okolnosti, které by mohly vyvolat oprávněné pochybnosti o její nestrannosti nebo nezávislosti. V době od svého jmenování a v průběhu celého rozhodčího řízení oznamuje rozhodce tyto okolnosti neprodleně stranám a ostatním rozhodcům, pokud tak již neučinil.
2. Rozhodce může být odvolán, pokud existují okolnosti, které by mohly vyvolat oprávněné pochybnosti o jeho nestrannosti nebo nezávislosti.
3. Strana smí požádat o odvolání rozhodce, kterého jmenovala, pouze z důvodu, který se dozvěděla až po tomto jmenování.
4. Pokud rozhodce nejedná nebo pokud nemůže *de iure* nebo *de facto* plnit svou úlohu, použije se postup pro odvolání rozhodců stanovený v článku II.4.

ČLÁNEK II.4

Odvolání rozhodců

1. Strana, která chce odvolat rozhodce, podá žádost o odvolání do 30 dnů ode dne, kdy jí bylo oznámeno jmenování daného rozhodce, nebo do 30 dnů ode dne, kdy se dozvěděla o okolnostech uvedených v článku II.3.
2. Žádost o odvolání se zasílá druhé straně, odvolanému rozhodci, ostatním rozhodcům a Mezinárodnímu úřadu. Musí v ní být uvedeny důvody žádosti o odvolání.
3. Pokud byla podána žádost o odvolání, může druhá strana tuto žádost o odvolání přijmout. Daný rozhodce může rovněž odstoupit. Přijetí žádosti o odvolání nebo odstoupení nepředstavuje uznání důvodů žádosti o odvolání.
4. Pokud do 15 dnů ode dne oznámení žádosti o odvolání druhá strana žádost o odvolání nepřijme nebo pokud daný rozhodce neodstoupí, může strana, která o odvolání žádá, požádat generálního tajemníka Stálého rozhodčího soudu, aby o odvolání rozhodl.
5. Nedohodnou-li se strany jinak, musí být v rozhodnutí uvedeném v odstavci 4 uvedeny důvody tohoto rozhodnutí.

ČLÁNEK II.5

Nahrazení rozhodce

1. S výhradou odstavce 2 tohoto článku, je-li během rozhodčího řízení nutné rozhodce nahradit, je náhradník jmenován nebo vybrán v souladu s postupem stanoveným v článku II.2, který se použije na jmenování nebo výběr rozhodce, který má být nahrazen. Tento postup se použije i v případě, že jedna strana nevyužila svého práva jmenovat rozhodce, který má být nahrazen, nebo se tohoto jmenování účastnit.
2. V případě nahrazení rozhodce se řízení obnoví ve fázi, kdy nahrazený rozhodce přestal vykonávat své funkce, nerozhodne-li rozhodčí soud jinak.

ČLÁNEK II.6

Zproštění odpovědnosti

S výjimkou případů úmyslného protiprávního jednání nebo hrubé nedbalosti se strany v maximální míře povolené platnými právními předpisy zřeknou jakýchkoli kroků proti rozhodcům za jakékoli jednání nebo opomenutí v souvislosti s rozhodčím řízením.

KAPITOLA III

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

ČLÁNEK III.1

Obecná ustanovení

1. Datem ustavení rozhodčího soudu je den, kdy přijal své jmenování poslední rozhodce.
2. Rozhodčí soud zajistí, aby se stranám dostalo rovného zacházení a aby každá z nich měla v příslušné fázi řízení dostatečnou možnost uplatnit svá práva a předložit svůj případ. Rozhodčí soud vede řízení tak, aby nedocházelo k průtahům a zbytečným výdajům a aby byl spor mezi stranami vyřešen.
3. Nerozhodne-li rozhodčí soud po vyslechnutí stran jinak, koná se slyšení.
4. Zašle-li strana rozhodčímu soudu sdělení, učiní tak prostřednictvím Mezinárodního úřadu a současně zašle kopii druhé straně. Mezinárodní úřad zašle kopii tohoto sdělení každému rozhodci.

ČLÁNEK III.2

Místo konání rozhodčího řízení

Místem konání rozhodčího řízení je Haag. Pokud to vyžadují výjimečné okolnosti, může rozhodčí soud zasedat na jakémkoli jiném místě, které považuje za vhodné pro své jednání.

ČLÁNEK III.3

Jazyk

1. Jazyky řízení jsou francouzština a angličtina.
2. Rozhodčí soud může nařídít, aby ke všem dokumentům připojeným k žalobnímu nároku nebo k žalobní odpovědi a ke všem dalším dokumentům předloženým v průběhu řízení v původním jazyce byl přiložen překlad do jednoho z jazyků řízení.

ČLÁNEK III.4

Žalobní nárok

1. Žalující strana zašle svůj žalobní nárok písemně žalované straně a rozhodčímu soudu prostřednictvím Mezinárodního úřadu ve lhůtě stanovené rozhodčím soudem. Žalující strana se může rozhodnout, že své oznámení o zahájení rozhodčího řízení podle článku I.4 bude považovat za žalobní nárok, pokud toto oznámení rovněž splňuje podmínky uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku.

2. Žalobní nárok obsahuje tyto informace:

- a) informace uvedené v čl. I.4 odst. 3 písm. b) až f);
- b) popis skutečností předložených na podporu žalobního nároku a
- c) právní argumenty předložené na podporu žalobního nároku.

3. K žalobnímu nároku musí být pokud možno přiloženy veškeré dokumenty a jiné důkazy uvedené žalující stranou nebo by na ně měl žalobní nárok odkazovat.

ČLÁNEK III.5

Žalobní odpověď

1. Žalovaná strana zašle svou žalobní odpověď písemně žalující straně a rozhodčímu soudu prostřednictvím Mezinárodního úřadu ve lhůtě stanovené rozhodčím soudem. Žalovaná strana se může rozhodnout, že odpověď na oznámení o zahájení rozhodčího řízení podle článku I.5 bude považovat za žalobní odpověď, pokud odpověď na oznámení o zahájení rozhodčího řízení rovněž splňuje podmínky uvedené v odstavci 2 tohoto článku.

2. Žalobní odpověď musí odpovídat na body žalobního nároku uvedené v souladu s čl. III.4 odst. 2 písm. a) až c) tohoto protokolu. Musí k ní být pokud možno přiloženy veškeré dokumenty a jiné důkazy uvedené žalovanou stranou nebo by na ně měla žalobní odpověď odkazovat.

3. V žalobní odpovědi nebo v pozdější fázi rozhodčího řízení, pokud rozhodčí soud rozhodne, že prodlení je odůvodněno okolnostmi, může žalovaná strana podat protinávrh za předpokladu, že je k tomu rozhodčí soud příslušný.
4. Na protinávrh se použije čl. III.4 odst. 2 a 3.

ČLÁNEK III.6

Příslušnost pro rozhodčí řízení

1. Rozhodčí soud rozhodne o své příslušnosti na základě čl. 16 odst. 2 nebo čl. 17 odst. 2 dohody.
2. V případech uvedených v čl. 16 odst. 2 dohody má rozhodčí soud mandát ke zkoumání otázky, která vedla ke sporu, oficiálně zařazené k vyřešení na pořad jednání smíšeného výboru v souladu s čl. 16 odst. 1 dohody.
3. V případech uvedených v čl. 17 odst. 2 dohody má rozhodčí soud, který projednával hlavní věc, mandát ke zkoumání přiměřenosti sporných kompenzačních opatření, včetně případů, kdy tato opatření byla zcela nebo zčásti přijata v jiné dvoustranné dohodě, která je součástí seznamu dohod podle definice v čl. 3 písm. a) dohody.

4. Předběžná námitka nepřislušnosti rozhodčího soudu musí být podána nejpozději v žalobní odpovědi nebo – v případě protinávrhu – v replice. Skutečnost, že strana jmenovala rozhodce nebo se účastnila jeho jmenování, ji nezabývá práva vznést takovou předběžnou námitku. Předběžná námitka ohledně toho, že by spor překročil pravomoci rozhodčího soudu, se podá, jakmile je během rozhodčího řízení vznesena otázka, která údajně překračuje jeho pravomoci. Rozhodčí soud může v každém případě přijmout předběžnou námitku podanou po uplynutí stanovené lhůty, pokud se domnívá, že k prodlení došlo z oprávněného důvodu.

5. Rozhodčí soud může o předběžné námitce uvedené v odstavci 4 rozhodnout tak, že ji bude považovat za předběžnou otázku, nebo prostřednictvím rozhodnutí ve věci samé.

ČLÁNEK III.7

Jiná písemná podání

Rozhodčí soud po konzultaci se stranami rozhodne o jiných písemných podáních kromě žalobního nároku a žalobní odpovědi, které strany musí nebo mohou předložit, a stanoví lhůtu pro jejich předložení.

ČLÁNEK III.8

Lhůty

1. Lhůty stanovené rozhodčím soudem pro předání písemných dokumentů, včetně žalobního nároku a žalobní odpovědi, nepřekročí 90 dnů, nedohodnou-li se strany jinak.
2. Rozhodčí soud přijme konečné rozhodnutí do dvanácti měsíců ode dne svého ustavení. Ve výjimečných případech spojených se zvláštními obtížemi může rozhodčí soud tuto lhůtu prodloužit až o další tři měsíce.
3. Lhůty stanovené v odstavcích 1 a 2 se zkrátí na polovinu:
 - a) na žádost žalující nebo žalované strany, pokud rozhodčí soud do 30 dnů od této žádosti po vyslechnutí druhé strany rozhodne, že se jedná o naléhavý případ;
 - b) v případech uvedených v čl. 4 odst. 2 písm. c) a čl. 18 odst. 6 dohody;
 - c) v případech uvedených v čl. 5 odst. 6 a čl. 18 odst. 7 dohody, pokud Švýcarsko neuzavřelo žádné dohody s jednotlivými zeměmi, nebo
 - d) pokud se na tom strany dohodly.

4. V případech uvedených v čl. 17 odst. 2 dohody přijme rozhodčí soud své konečné rozhodnutí do šesti měsíců od data, kdy byla oznámena kompenzační opatření v souladu s čl. 17 odst. 1 dohody.

ČLÁNEK III.9

Předběžná opatření

1. V případech uvedených v čl. 17 odst. 2 dohody může kterákoli ze stran v kterékoli fázi rozhodčího řízení požádat o předběžná opatření spočívající v pozastavení kompenzačních opatření.
2. Žádost podle odstavce 1 musí označovat předmět sporu, okolnosti, které dokládají naléhavost, jakož i skutkové i právní důvody, které *prima facie* odůvodňují nařízení navrhovaných předběžných opatření. Musí obsahovat veškeré dostupné důkazy a důkazní návrhy, jež mají odůvodnit nařízení předběžných opatření.
3. Strana, která žádá o předběžná opatření, zašle svou žádost písemně druhé straně a rozhodčímu soudu prostřednictvím Mezinárodního úřadu. Rozhodčí soud stanoví krátkou lhůtu, v níž může druhá strana předložit písemná nebo ústní vyjádření.

4. Rozhodčí soud do jednoho měsíce od podání žádosti uvedené v odstavci 1 rozhodne o pozastavení sporných kompenzačních opatření, jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) rozhodčí soud je *prima facie* přesvědčen o opodstatněnosti věci předložené stranou, která ve své žádosti žádá o předběžná opatření;
- b) rozhodčí soud se domnívá, že až do konečného rozhodnutí by strana žádající o předběžná opatření utrpěla vážnou a nenapravitelnou újmu, pokud by nedošlo k pozastavení kompenzačních opatření, a
- c) újma způsobená straně žádající o předběžná opatření okamžitým uplatněním sporných kompenzačních opatření převažuje nad zájmem na okamžitém a účinném uplatňování daných opatření.

5. Rozhodnutí přijaté rozhodčím soudem podle odstavce 4 má pouze prozatímní účinek a není jím dotčeno rozhodnutí rozhodčího soudu ve věci samé.

6. Nestanoví-li rozhodnutí přijaté rozhodčím soudem v souladu s odstavcem 4 tohoto článku dřívější datum pro ukončení pozastavení, pozastavení končí přijetím konečného rozhodnutí podle čl. 17 odst. 2 protokolu.

7. Aby se předešlo pochybnostem, pro účely tohoto článku se rozumí, že rozhodčí soud při zvažování příslušných zájmů strany žádající o předběžná opatření a druhé strany zohlední zájmy fyzických osob a hospodářských subjektů stran, avšak toto zohlednění nesmí vést k přiznání reprezentativnosti těchto fyzických osob nebo hospodářských subjektů před rozhodčím soudem.

ČLÁNEK III.10

Důkazní prostředky

1. Každá strana předloží důkazy o skutečnostech, které jsou základem jejího nároku nebo její obhajoby.
2. Rozhodčí soud může na žádost jedné ze stran nebo z vlastní iniciativy požádat strany o relevantní informace, které považuje za nezbytné a vhodné. Rozhodčí soud stanoví stranám lhůtu pro odpověď na jeho žádost.
3. Rozhodčí soud může na žádost jedné ze stran nebo z vlastní iniciativy požádat jakýkoli zdroj o jakékoli informace, které považuje za vhodné. Rozhodčí soud si může rovněž vyžádat stanovisko odborníků, považuje-li to za vhodné, a v příslušných případech s výhradou jakýchkoli podmínek dohodnutých stranami.
4. Všechny informace získané rozhodčím soudem podle tohoto článku se poskytnou stranám a strany mohou rozhodčímu soudu předložit k těmto informacím připomínky.

5. Rozhodčí soud poté, co si vyžádal stanovisko druhé strany, přijme vhodná opatření k řešení veškerých otázek vznesených jednou ze stran, které se týkají ochrany osobních údajů, služebního tajemství a oprávněných zájmů důvěrnosti.
6. Rozhodčí soud rozhodne o přípustnosti, relevantnosti a síle předložených důkazů.

ČLÁNEK III.11

Slyšení

1. Pokud se musí konat slyšení, rozhodčí soud po konzultaci se stranami oznámí stranám s dostatečným předstihem datum, čas a místo slyšení.
2. Slyšení je veřejné, nerozhodne-li rozhodčí soud z vážných důvodů z vlastního podnětu nebo na návrh stran jinak.
3. O každém slyšení vypracuje a podepíše předseda rozhodčího soudu protokol. Pouze tyto protokoly jsou závazné.
4. Rozhodčí soud může rozhodnout o tom, že se slyšení bude konat virtuálně, v souladu s praxí Mezinárodního úřadu. Strany musí být o této praxi včas informovány. V takových případech se použije obdobně odstavec 1 a odstavec 3.

ČLÁNEK III.12

Absence konání

1. Pokud žalující strana ve lhůtě stanovené tímto protokolem nebo rozhodčím soudem bez dostatečného důvodu nepředloží svůj žalobní nárok, nařídí rozhodčí soud ukončení rozhodčího řízení, pokud neexistují nevyřešené otázky, u nichž může být rozhodnutí nezbytné, a pokud to rozhodčí soud považuje za vhodné.

Pokud žalovaná strana ve lhůtě stanovené tímto protokolem nebo rozhodčím soudem bez dostatečného důvodu nepředloží svou odpověď na oznámení o zahájení rozhodčího řízení nebo svou žalobní odpověď, nařídí rozhodčí soud pokračování v řízení, aniž by toto nepředložení samo o sobě považoval za přijetí tvrzení žalující strany.

Druhý pododstavec se použije i v případě, že žalující strana nepředloží repliku na protinávrh.

2. Pokud se strana řádně svolaná v souladu s čl. III.11 odst. 1 nedostaví ke slyšení a nedoloží dostatečné důvody, proč tak neučinila, může rozhodčí soud v rozhodčím řízení pokračovat.

3. Pokud strana, která byla rozhodčím soudem řádně vyzvána k předložení dalších důkazů, tak neučiní ve stanovených lhůtách, aniž by prokázala dostatečné důvody, proč tak neučinila, může rozhodčí soud rozhodnout na základě důkazů, které má k dispozici.

ČLÁNEK III.13

Ukončení řízení

1. Je-li prokázáno, že strany měly přiměřeně možnost předložit své argumenty, může rozhodčí soud prohlásit řízení za ukončené.
2. Rozhodčí soud může, považuje-li to za nezbytné vzhledem k výjimečným okolnostem, rozhodnout z vlastního podnětu nebo na žádost strany o opětovném zahájení řízení kdykoli před přijetím rozhodnutí.

KAPITOLA IV

ROZHODNUTÍ

ČLÁNEK IV.1

Rozhodnutí

Rozhodčí soud usiluje o přijetí rozhodnutí na základě konsensu. Ukáže-li se však, že není možné přijmout rozhodnutí na základě konsensu, je rozhodnutí rozhodčího soudu přijato většinou rozhodců.

ČLÁNEK IV.2

Podoba a účinek rozhodnutí rozhodčího soudu

1. Rozhodčí soud může v různých okamžicích přijímat samostatná rozhodnutí o různých otázkách.
2. Veškerá rozhodnutí se vydávají v písemné podobě a uvádějí důvody, o které se opírají. Jsou pro strany konečná a závazná.
3. Rozhodnutí rozhodčího soudu musí být podepsáno rozhodci, musí obsahovat datum jeho přijetí a místo konání rozhodčího řízení. Kopii rozhodnutí podepsaného rozhodci zašle stranám Mezinárodní úřad.
4. Mezinárodní úřad rozhodnutí rozhodčího soudu zveřejní.

Při zveřejňování rozhodnutí rozhodčího soudu Mezinárodní úřad dodržuje příslušná pravidla týkající se ochrany osobních údajů, služebního tajemství a oprávněných zájmů důvěrnosti.

Pravidla uvedená v druhém pododstavci jsou totožná pro všechny dvoustranné dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, jakož i pro dohodu o ochraně zdraví, dohodu o obchodu se zemědělskými produkty a dohodu o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska. Smíšený výbor tato pravidla přijme a aktualizuje rozhodnutím pro účely dohody.

5. Strany musí splnit požadavky všech rozhodnutí rozhodčího soudu neprodleně.

6. V případech uvedených v čl. 16 odst. 2 dohody a po obdržení stanoviska stran stanoví rozhodčí soud v rozhodnutí ve věci samé přiměřenou lhůtu pro splnění požadavků svého rozhodnutí v souladu s čl. 16 odst. 5 dohody s přihlédnutím k vnitřním postupům stran.

ČLÁNEK IV.3

Rozhodné právo, pravidla výkladu, mediátor

1. Rozhodným právem je dohoda, jakož i pravidla a zásady mezinárodního práva použitelné mezi stranami pro výklad smluv.
2. Předchozí rozhodnutí přijatá orgánem pro řešení sporů, pokud jde o přiměřenost kompenzačních opatření podle jiné dvoustranné dohody z těch, která jsou uvedena v čl. 17 odst. 1 dohody, jsou pro rozhodčí soud závazná.
3. Rozhodčí soud nesmí rozhodovat jako mediátor nebo *ex aequo et bono*.

ČLÁNEK IV.4

Vzájemně dohodnuté řešení nebo jiné důvody pro ukončení řízení

1. Strany se mohou kdykoli vzájemně dohodnout na řešení svého sporu. Každé takové řešení sdělí společně rozhodčímu soudu. Pokud je nutné, aby řešení bylo schváleno podle příslušných vnitrostátních postupů kterékoli strany, musí oznámení obsahovat odkaz na uvedený požadavek a rozhodčí řízení se pozastaví. Rozhodčí řízení se ukončí, pokud se takové schválení nevyžaduje, nebo po oznámení ukončení všech vnitrostátních postupů.
2. Pokud žalující strana v průběhu řízení písemně informuje rozhodčí soud o tom, že si nepřeje pokračovat v řízení, a pokud žalovaná strana ke dni, kdy toto sdělení rozhodčí soud obdržel, dosud neučinila žádné kroky v řízení, vydá rozhodčí soud oficiální usnesení o ukončení řízení. Rozhodčí soud rozhodne o nákladech, které nese žalující strana, odůvodňuje-li to chování této strany.
3. Dojde-li rozhodčí soud před přijetím rozhodnutí rozhodčího soudu k závěru, že pokračování v řízení se stalo bezpředmětným nebo nemožným z jiných důvodů, než jsou důvody uvedené v odstavcích 1 a 2, informuje rozhodčí soud strany o svém záměru vydat usnesení, kterým se řízení ukončí.

První pododstavec se nepoužije, pokud existují nevyřešené otázky, o nichž může být nezbytné rozhodnout, a pokud to rozhodčí soud považuje za vhodné.

4. Rozhodčí soud zašle stranám kopii usnesení o ukončení rozhodčího řízení nebo kopii rozhodnutí přijatého dohodou stran, podepsaných rozhodci. Ustanovení čl. IV.2 odst. 2 až 5 se použijí na rozhodčí rozhodnutí přijatá dohodou stran.

ČLÁNEK IV.5

Oprava rozhodnutí rozhodčího soudu

1. Do 30 dnů od obdržení rozhodnutí rozhodčího soudu může strana oznámením druhé straně a rozhodčímu soudu prostřednictvím Mezinárodního úřadu požádat rozhodčí soud, aby ve znění rozhodnutí rozhodčího soudu opravil jakékoli chyby ve výpočtu, administrativní či typografické chyby nebo chyby či opomenutí podobné povahy. Pokud rozhodčí soud považuje žádost za oprávněnou, provede opravu do 45 dnů od obdržení žádosti. Žádost nemá odkladný účinek na lhůtu stanovenou v čl. IV.2 odst. 6.
2. Rozhodčí soud může do 30 dnů od sdělení svého rozhodnutí provést z vlastního podnětu opravy uvedené v odstavci 1.
3. Opravy uvedené v odstavci 1 tohoto článku se provádějí písemně a tvoří nedílnou součást rozhodnutí. Použije se čl. IV.2 odst. 2 až 5.

ČLÁNEK IV.6

Poplatky rozhodců

1. Poplatky uvedené v článku IV.7 musí být přiměřené s přihlédnutím ke složitosti případu, době, kterou rozhodci na případu strávili, a ke všem dalším relevantním okolnostem.
2. Vytvoří se a v případě potřeby aktualizuje seznam denních náhrad a maximálního a minimálního počtu hodin, který je společný pro všechny dvoustranné dohody v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, jakož i pro dohodu o ochraně zdraví, dohodu o obchodu se zemědělskými produkty a dohodu o pravidelném finančním příspěvku Švýcarska. Smíšený výbor tento seznam přijme a aktualizuje rozhodnutím pro účely dohody.

ČLÁNEK IV.7

Náklady

1. Každá strana nese své vlastní náklady a polovinu nákladů rozhodčího soudu.
2. Rozhodčí soud stanoví své náklady ve svém rozhodnutí ve věci samé. Tyto náklady zahrnují pouze:
 - a) poplatky rozhodců, které se uvedou zvlášť pro každého rozhodce a stanoví je sám rozhodčí soud v souladu s článkem IV.6;

b) cestovní a další výdaje rozhodců a

c) poplatky a výdaje Mezinárodního úřadu.

3. Náklady uvedené v odstavci 2 musí být přiměřené s ohledem na spornou částku, složitost sporu, dobu, kterou na případu rozhodci a veškerí odborníci jmenovaní rozhodčím soudem strávili, a veškeré další relevantní okolnosti.

ČLÁNEK IV.8

Složení zálohy na náklady

1. Na začátku rozhodčího řízení může Mezinárodní úřad požádat strany, aby složily stejnou částku jako zálohu na náklady uvedené v čl. IV.7 odst. 2.

2. V průběhu rozhodčího řízení může Mezinárodní úřad požádat strany o dodatečné zálohy kromě záloh uvedených v odstavci 1.

3. Veškeré částky uložené stranami podle tohoto článku se uhradí Mezinárodnímu úřadu a jsou vyplaceny k pokrytí skutečně vynaložených nákladů, zejména včetně poplatků zaplacených rozhodcům a Mezinárodnímu úřadu.

KAPITOLA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK V.1

Změny

Smíšený výbor může rozhodnutím přijmout změny tohoto protokolu.